

fyldigere Repræsentation efter det Antal Stemmer, det har i Befolkningen. Jeg tror, at der er Noget i den Klage, som føres derover, men naar man fra den Side fører en saadan Klage, tror jeg ikke, man med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgtreds (Dinesen) skal udtale Beflagelse over, at Arbejderbefolkningen her i Danmark endelig har naaet at faae 3 Repræsentanter, men at man snarere burde have udtalt Ønsket om, at den maatte blive repræsenteret i Forhold til den Betydning og det Tal, den har her i Landet.

Der er dernæst en enkelt Side af det foreliggende Finantslovsforslag, som jeg gjerne vilde dvæle ved, det er den høitærede Kultusministers Budget. Det er temmelig længe siden, at vi her i denne Sal have haft en omfattende og fyldig Behandling af Skole-spørgsmaalet. Det er saa længe siden, at man blåtidt Andet kan se tydelige Spor deraf paa Finantsloven. Thi jeg tror, at det gaar meget almindelig saaledes, at naar en vigtig Sag ikke bliver taget op til omfattende Behandling gennem lærlige Lovforslag, bliver Resultatet deraf, at man søger at gennemføre Reformerne stykkevis, brudstykkevis, gennem de aarlige Finantslove, og det bærer den foreliggende Finantslov, ligesom de nærmest foregaaende, i en meget betydelig Udstrækning Præg af. Man har følt, at Staten havde en Forpligtelse overfor Landets Skolevæsen, og at denne Forpligtelse maatte ske Fyldest igennem Finantsloven, da man ikke har kunnet faae særlige Love derved tagne. Jeg tror imidlertid, at det Spor, hvori man er ved at føre vort Skolevæsen ind derigennem, er i høieste Grad uheldig. Jeg skal tillade mig at anføre nogle Tal for at belyse, hvad jeg særlig tænker paa. Jeg skal gjøre opmærksom paa, hvorledes der paa Sorø Akademis Budget findes en Mar for Mar vokende Post, som kaldes Tilskud til Realskolerne. Denne Post har nu for Sorø Akademis Budget naaet et Beløb af 120,000 Kr. om Aaret. Til væsentlig samme Diemed findes der paa de lærde Stolars Budget et Beløb af 33,000 Kr. aarlig. Alt i alt bliver det et Beløb af 150,000 Kr., og ved Hjælp af disse 150,000 Kr. opelsker man rundt omkring i vore Rjybstæder en stor Skare af Realskoler, og Indflydelsen af disse 150,000 Kr., som man fra Statens Side giver til

disse Skoler, er væsentlig den at drage Børnene ude fra Landet til disse Skoler, at faae dem ind i Realskolerne, at faae dem drevne frem til den almindelige Forberedelsesexamen, og derved faa dem dragne bort fra det legemlige Arbejde, fra det Arbejde, de ere vøgede op til i deres Hjem, og som de have i saa mange Maader Betingelser for at kunne udføre til Fyldest, og føre dem ind i den store og Mar for Mar vokende Skare af Folk, der søge Bestjæftigelse i Statens Tjeneste og i de Institutioners Tjeneste, der opretholdes af Staten. Jeg tror, at hele den Udvikling, man der er ved at bringe vort Skolevæsen ind i, er i allerhøieste Grad uheldig, og jeg retter derfor den Opfordring baade til den høitærede Kultusminister og det kommende Finantsudvalg at tage sig i Vare med at fortsætte i det Spor. Jeg tror, at hele den Maade, hvorpaa Staten bør støtte Skolevæsenet her i Landet, maa tages op til grundig Overbeetelse, for at man ikke ved at blive ved i det nuværende Spor skal fremme baade den Tilgang fra Landet til Byerne, som Mar for Mar vokser mere og mere, og den Tilbøielighed, der er til at slippe legemligt Arbejde og gaa over i Statens sikkre Tjeneste paa Kontoret o. s. v. — at man ikke søger at fremme den mere, end Samfundsviklingen i det Hele taget fører det med sig. Jeg vil samtidig henlede Opmærksomheden paa, om det ikke snart kunde være paa Tide, at man ganske betydelig indskrænkede de Beløb, der fra Statens Side aarlig gives til det lærde Skolevæsen. Til de lærde Skolars Lærere gives der aarlig her i Landet 410,000 Kr., og desuden til deres Pensioner 72,000 Kr. Det forekommer mig at være et altfor urimeligt Beløb at offre her i Landet paa det lærde Skolevæsen. Hvis vi levede i Tyrkiet eller et andet af den Slags Lande, hvor Embedsmændene kunne gaa i aarevis uden at faae deres Løn, hvor derfor Tilgangen til Embedsstanden ikke er synderlig stor, og hvor Fristelsen til at komme ind paa Embedsveien ikke har noget synderlig Loftende ved sig, kunde jeg forstaa, at man saaledes fra Statens Side maatte opelske en Embedsstand, oplkæfte den gennem et saa betydeligt Tilskud fra Statskassen. Men her i Landet er den Stand, der i alle de sikkende Tider vel staar sig bedst, stadig Embedsstanden, og her i Landet er der fra